

9. funkční období

52

Návrh zákona o některých opatřeních ke zvýšení
transparentnosti akciových společností a o změně dalších
zákonů

(Navazuje na sněmovní tisk č. 715
z 6. volebního období PS PČR)

Lhůta pro projednání Senátem
uplyne 27. března 2013

2013

ZÁKON

ze dne 2013

o některých opatřeních ke zvýšení transparentnosti akciových společností a o změně dalších zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

OPATŘENÍ KE ZVÝŠENÍ TRANSPARENTNOSTI

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje změnu listinných akcií na majitele, které nejsou imobilizovány, na listinné akcie na jméno a s tím související povinnosti akciových společností (dále jen „společnost“) a některá další práva a povinnosti dalších osob.

§ 2

Změna formy akcií

(1) K 1. lednu 2014 se mění listinné akcie na majitele, které nejsou imobilizovány, na listinné akcie na jméno; k tomuto dni rovněž dochází k odpovídající změně stanov společnosti. K účinnosti změny formy podle věty první se nevyžaduje zápis do obchodního rejstříku. Úprava změny formy akcií v zákoně upravujícím právní poměry obchodních společností a družstev se nepoužije.

(2) Představenstvo společnosti uvede stanovy do souladu s odstavcem 1 a podá návrh na zápis změny formy akcií podle odstavce 1 do obchodního rejstříku nejpozději do 30. června 2014.

§ 3

Postup při změně formy akcií

(1) Akcionáři předloží akcie uvedené v § 2 odst. 1 společnosti k vyznačení nezbytných údajů nebo k výměně za nové akcie na jméno a sdělí společnosti údaje potřebné pro zápis do seznamu akcionářů nejpozději do 30. června 2014. Akcionář, který je v prodlení s plněním těchto povinností, není po dobu prodlení oprávněn vykonávat práva spojená s akciemi, ohledně nichž je v prodlení.

(2) Nejpozději 3 měsíce před uplynutím lhůty podle odstavce 1 společnost uveřejní způsobem určeným pro svolání valné hromady společnosti výzvu k předložení akcií a oznámení o následcích spojených s prodlením podle odstavce 1 a § 4.

(3) Zda dojde k výměně akcií nebo pouze k vyznačení změn na dosavadních akciích, rozhodne představenstvo.

§ 4

Důsledky prodlení na právo na dividendu

Rozhodne-li společnost o rozdělení zisku v době, kdy je akcionář v prodlení s plněním povinnosti podle § 3 odst. 1, právo na dividendu k akciím, s nimiž je v prodlení, mu nevznikne.

§ 5

Plnění povinnosti předložit akcie jinou osobou

(1) Drží-li akcie podle § 2 odst. 1 zástavní věřitel nebo jiná osoba, která je oprávněná mít akcie u sebe, splní povinnost předložit akcie podle § 3 odst. 1 tato osoba.

(2) Akcionář je povinen bez zbytečného odkladu upozornit osobu uvedenou v odstavci 1 na výzvu podle § 3 odst. 2. Nepředloží-li osoba, která byla akcionářem upozorněna na výzvu, akcie k vyznačení údajů nebo k výměně podle § 3, odpovídá akcionáři za škodu tím vzniklou.

(3) Společnost vyznačí na akciích předkládaných jí podle odstavce 1 též existenci zástavního práva, i když nedochází k jejich výměně.

§ 6

Výměna akcií

Výměna akcií podle § 3 není veřejnou nabídkou investičních cenných papírů podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu. Jako datum emise, uvádí-li se, se na nových akciích na jméno uvede den, kdy představenstvo rozhodlo o nahrazení akcií na jméno novými.

§ 7

Přechodná ustanovení

(1) Společnost, která přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona rozhodla o vydání listinných akcií na majitele, a do dne nabytí účinnosti tohoto zákona k jejich vydání nedošlo, postupuje podle dosavadních právních předpisů; § 2 tím není dotčen.

(2) Rozhodla-li společnost přede dnem uvedeným v § 2 odst. 1 o změně formy listinných akcií na majitele, není změnou formy akcií podle § 2 odst. 1 dotčena povinnost předložit akcie k výměně, ani oprávnění společnosti prohlásit akcie, které nebudou předloženy, za neplatné.

(3) Rozhodla-li společnost přede dnem uvedeným v § 2 odst. 1 o imobilizaci listinných akcií na majitele nebo o změně podoby listinných akcií na majitele, hledí se na akcie předložené společnosti ve lhůtě podle § 3 odst. 1 jako na akcie na majitele.

(4) Společnost, jejíchž akcií se týká § 2 odst. 1, uveřejní pozvánku na první valnou hromadu konanou po dni uvedeném v § 2 odst. 1 též způsobem stanoveným zákonem pro společnosti s akciemi na majitele; to platí obdobně pro uveřejnění výzvy podle § 3 odst. 2.

(5) Převádí-li akcionář akcii, jejíž forma se změnila podle § 2 odst. 1, vyznačí na akcii své jméno a další údaje nezbytné k jeho identifikaci.

ČÁST DRUHÁ

Změna obchodního zákoníku

§ 8

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 264/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb., zákona č. 156/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., zákona č. 77/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 15/2002 Sb., zákona č. 125/2002 Sb., zákona č. 126/2002 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 312/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 87/2003 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 437/2003 Sb., zákona č. 85/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 484/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 308/2006 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 344/2007 Sb., zákona č. 36/2008 Sb., zákona č. 104/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 215/2009 Sb., zákona č. 217/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 230/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 152/2010 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 351/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb. a zákona č. 428/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 36 písm. d) se za slova „případné omezení převoditelnosti akcií na jméno,“ vkládají slova „případně firma, sídlo a identifikační číslo schovatele imobilizovaných akcií, s nímž společnost uzavřela smlouvu o úschově,“.
2. V § 155 odst. 2 se doplňuje věta „Společnost může vydat akcie na majitele pouze jako zaknihovanou akcii nebo v souladu se zvláštním zákonem jako imobilizovaný cenný papír; to platí obdobně též pro změnu formy nebo podoby akcií.“.
3. V § 156 odst. 2 se za větu první vkládá věta „Jestliže společnost vydala listinné akcie na jméno, obsahuje seznam akcionářů i číslo bankovního účtu podle odstavce 11.“ a za větu třetí se vkládají věty „Údaje ze seznamu akcionářů poskytne společnost také osobám uvedeným v zákoně upravujícím podnikání na kapitálovém trhu za podmínek stanovených zákonem upravujícím podnikání na kapitálovém trhu pro poskytování údajů osobou vedoucí evidenci investičních nástrojů. Číslo bankovního účtu zapsaného v seznamu akcionářů poskytne společnost pouze osobám uvedeným v zákoně upravujícím podnikání na kapitálovém trhu za podmínek podle věty čtvrté.“.

4. V § 156 se doplňuje odstavec 11, který zní:

„(11) Společnost poskytne veškerá peněžitá plnění vyplývající z účasti na společnosti ve prospěch majitele listinné akcie na jméno výhradně bezhotovostním převodem na jeho bankovní účet vedený u osoby oprávněné poskytovat bankovní služby ve státě, jenž je členem Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, nebo v členském státě Evropské unie nebo jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru, který je nebo byl naposledy uveden v seznamu akcionářů k rozhodnému dni.“.

5. V § 173 odst. 1 se na konci textu písmene d) doplňují slova „ , případně, zda jsou akcie imobilizovány“.

6. Za § 177 se vkládá nový § 177a, který zní:

„§ 177a

(1) Nevydala-li společnost akcionáři akcií nebo zatímní list, je akcionář oprávněn po zápisu základního kapitálu společnosti, na němž se podílí, do obchodního rejstříku převádět svůj podíl na společnosti v rozsahu odpovídajícím jednotlivým akciím smlouvou o převodu podílu na společnosti.

(2) Smlouva o převodu podílu na společnosti vyžaduje písemnou formu a podpisy smluvních stran musí být úředně ověřeny. Převodce ručí za závazky, které přešly převodem na nabyvatele. Ustanovení § 115 odst. 4 se použije obdobně.

(3) Společnost, která nevydala akcie nebo zatímní listy, vede seznam akcionářů obdobně podle § 156 odst. 2. Tento seznam obsahuje vždy číslo bankovního účtu podle § 156 odst. 11. Ustanovení § 156 odst. 11 a § 178 odst. 8 se použijí obdobně.“.

7. V § 178 odstavec 8 zní:

„(8) Společnost vyplatí dividendu připadající na listinné akcie na jméno pouze převodem na bankovní účet podle § 156 odst. 11. Pokud společnost vydala zaknihované akcie a neurčí-li stanovy nebo usnesení valné hromady anebo dohoda s akcionářem jinak, vyplatí dividendu na adrese vedené v evidenci zaknihovaných cenných papírů v části určené pro emitenta k rozhodnému dni. Pokud společnost vydala listinné akcie na majitele, určí místo výplaty dividendy stanovy nebo rozhodnutí valné hromady, pokud nebylo dohodnuto něco jiného; nebylo-li místo výplaty určeno, vyplatí společnost dividendu akcionáři v místě sídla společnosti. Neurčí-li stanovy nebo usnesení valné hromady anebo dohoda s akcionářem jinak, je společnost povinna vyplatit dividendu na své náklady a nebezpečí.“.

§ 9

Přechodné ustanovení

Akcionáři vlastníci listinné akcie na jméno sdělí společnosti číslo svého bankovního účtu pro účely vedení seznamu akcionářů podle tohoto zákona do dne konání první valné hromady

společnosti konané po dni nabytí účinnosti tohoto zákona; společnost upozorní akcionáře na tuto povinnost oznámením uveřejněným společně s pozvánkou na valnou hromadu. Do doby uplynutí lhůty podle předchozí věty postupuje společnost při výplatě jakýchkoli peněžitých plnění akcionářům podle dosavadních právních předpisů.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o cenných papírech

§ 10

Zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění zákona č. 89/1993 Sb., zákona č. 331/1993 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 61/1996 Sb., zákona č. 152/1996 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 70/2000 Sb., zákona č. 307/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 259/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 409/2010 Sb., se mění takto:

1. V § 5 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 3 a 4.

8. Za § 5 se vkládá nový § 5a, který včetně nadpisu zní:

„§ 5a

Hromadná listina

(1) Zastupitelné cenné papíry lze nahradit hromadnou listinou. Pro emisi a vydání hromadné listiny platí stejné podmínky jako pro vydání jednotlivého cenného papíru. Hromadná listina obsahuje alespoň ty náležitosti jednotlivých cenných papírů, které stanoví zákon, včetně jejich čísla.

(2) Vlastník hromadné listiny má právo na její výměnu za jednotlivé cenné papíry; určí-li emitent podmínky pro její výměnu v emisních podmínkách nebo, jde-li o účastnické cenné papíry, ve stanovách, pak při splnění těchto podmínek.

(3) Práva z hromadné listiny nelze převodem dělit na podíly. To neplatí, pokud došlo k imobilizaci cenného papíru podle § 38; v tom případě musí takový podíl odpovídat jednotlivým cenným papírům, které jsou hromadnou listinou nahrazovány.“.

9. V § 38 odstavec 1 zní:

„(1) Listinný cenný papír může být vydán jeho předáním do úschovy osobě oprávněné k vedení samostatné evidence podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu, a to na základě smlouvy o hromadné úschově emise cenných papírů uzavřené mezi emitentem a schovatelem. Po dobu, po kterou jsou takto uschovány, jsou takové cenné papíry imobilizovanými cennými papíry. Na nakládání s imobilizovanými cennými papíry se

přiměřeně použijí ustanovení o zaknihovaných cenných papírech; na hromadnou úschovu podle první věty se použijí obdobně ustanovení zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu vztahující se na vedení samostatné evidence investičních nástrojů. Schovatel imobilizovaných cenných papírů vede evidenci emise imobilizovaných cenných papírů; na vedení této evidence se přiměřeně použijí ustanovení o evidenci emisí zaknihovaných cenných papírů. Na imobilizovaných cenných papírech na řad a na jméno se neuvádí jméno vlastníka ani jiných osob oprávněných vykonávat práva k cennému papíru.“

10. V § 38 odstavec 3 zní:

„(3) Vlastník imobilizovaného cenného papíru může požadovat, aby mu byl cenný papír vydán, jen za podmínek stanovených v emisních podmínkách cenného papíru nebo, jde-li o účastnický cenný papír, ve stanovách emitenta. Byly-li však imobilizované cenné papíry nahrazeny hromadnou listinou, může vlastník imobilizovaného cenného papíru požadovat vydání cenného papíru jen, je-li vlastníkem všech cenných papírů, které hromadná listina nahrazuje. Schovatel před vydáním cenného papíru z úschovy doplní na cenném papíru na jméno nebo na řad jméno jeho vlastníka a v případě, že byl cenný papír zastaven, vyznačí též existenci zástavního práva. Právo na vydání zastaveného cenného papíru náleží zástavnímu věřiteli, popřípadě jiné osobě, která prokáže své oprávnění mít jej u sebe.“

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o podnikání na kapitálovém trhu

§ 11

Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění zákona č. 635/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 62/2006 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 159/2006 Sb., zákona č. 120/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 29/2008 Sb., zákona č. 104/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 216/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 230/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 156/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 41/2011 Sb., zákona č. 139/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb. a zákona č. 37/2012 Sb., se mění takto:

1. Za § 93 se vkládá nový § 93a, který včetně nadpisu zní:

„§ 93a

Zvláštní ustanovení o imobilizovaných cenných papírech

(1) Pokud emitent rozhodne o imobilizaci podle zákona upravujícího cenné papíry již vydaných cenných papírů, postupuje přiměřeně podle právních předpisů upravujících přeměnu listinných cenných papírů na zaknihované cenné papíry. Při uložení cenných papírů do hromadné úschovy může emitent též rozhodnout o nahrazení všech listinných cenných papírů, které mu byly vráceny nebo které byly prohlášeny za neplatné, hromadnou listinou nebo několika hromadnými listinami.

(2) Pripouští-li to emisní podmínky, může emitent imobilizovaného cenného papíru rozhodnout o vynětí všech imobilizovaných cenných papírů z úschovy. Nerozhodne-li současně o jejich svěřením do úschovy jinému schovateli podle odstavce 3 nebo o změně jejich podoby, postupuje se přiměřeně podle právních předpisů upravujících přeměnu zaknihovaného cenného papíru na listinný. Schovatel vydá imobilizované cenné papíry emitentovi.

(3) Rozhodne-li emitent podle odstavce 2 o vynětí všech imobilizovaných cenných papírů z úschovy a o jejich svěřením do úschovy jinému schovateli, je původní schovatel povinen předat novému schovateli veškeré podklady a údaje nezbytné pro vedení samostatné evidence imobilizovaných cenných papírů, a to do 3 měsíců ode dne, kdy mu bylo takové rozhodnutí písemně oznámeno, nebo k jinému pozdějšímu dni stanovenému v rozhodnutí emitenta, nikoli však dříve, než bude uzavřena smlouva o úschově s novým schovatelem.

(4) Na nového schovatele přecházejí ke dni podle odstavce 3 veškerá práva a povinnosti ze smluv souvisejících s úschovou těchto imobilizovaných cenných papírů uzavřených mezi dosavadním schovatelem a jejich vlastníky a dále ze smluv s osobami vedoucími tyto imobilizované cenné papíry v evidenci navazující na samostatnou evidenci, a to v rozsahu týkajícím se evidence těchto imobilizovaných cenných papírů.

(5) Akciová společnost, jejíž statuty to umožňují, může uzavřít smlouvu o úschově jí vydaných imobilizovaných akcií pouze s centrálním depozitářem, obchodníkem s cennými papíry oprávněným poskytovat investiční službu úschova a správa investičních nástrojů nebo se zahraniční osobou s obdobným předmětem činnosti, která je oprávněna poskytovat služby v České republice.

(6) Akcionáři nemohou požadovat vydání imobilizovaných akcií na majitele z hromadné úschovy. Vynětí imobilizovaných akcií na majitele z hromadné úschovy je přípustné pouze tehdy, dojde-li současně ke změně jejich formy nebo podoby anebo budou-li současně svěřeny do úschovy jinému schovateli postupem podle tohoto ustanovení.

(7) Na evidenci imobilizovaných cenných papírů se přiměřeně použijí též ustanovení upravující evidenci emisí zaknihovaných cenných papírů.“.

11. V § 112 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Nesdělí-li vlastník cenného papíru číslo takového účtu, jsou považovány jeho listinné cenné papíry za neodevzdané.“.

ČÁST PÁTÁ ÚČINNOST

§ 12

Tento zákon nabývá účinnosti třicátým dnem ode dne jeho vyhlášení.